

CISM стратегијски семинар у Београду

(28. – 30. 09. 2010. године)

Делегација Србије при CISM организовала је и реализовала планиране садржаје “CISM Стратегијског семинара 2010.”, који је одржан од 27. септембра до 01. октобра 2010. године, у Београду. У раду скупа учествовало је 27 експерата из 15 земаља света (чланице CISM). Делегацију Србије при CISM представљали су: државни секретар др Зоран Јефтић, шеф Делегације Србије при CISM, пуковник мр Бранко Бошковић, заменик шефа Делегације, пуковник Зоран Шћекић, делегат, пуковник Александар Миленковић, делегат и потпуковник мр Драган Тодоров, председник Извршног одбора семинара.

Први учесници семинара, Оливије Верхеле и Арналдо Роарели из Генералног секретаријата CISM са средиштем у Бриселу, допутовали су већ 25. септембра, а последњи су испраћени дана 01. октобра 2010. године. Председник CISM, пуковник Хамед Калкаба Малбоум из Камеруна, допутовао је са супругом 27. септембра 2010. године.

Рад на CISM стратегијском семинару одвијао се у отвореној и пријатељској атмосфери уз суочавање експерских мишљења према темама семинара, али је уважавање свих учесника било равноправно без утицаја на давање судова по одређеним питањима. Наша Делегација пружила је сву потребну помоћ и подршку суорганизаторима из Брисела и свим учесницима семинара.

Припрема и реализација семинара

1. За припрему CISM стратегијског семинара благовремено је сачињен Организациони одбор, којим је руководио шеф Делегације Србије при CISM, државни секретар Зоран Јефтић. Чланови Организационог одбора формирали су Извршни одбор, којим је руководио потпуковник Драган Тодоров, који је, у сарадњи са радном групом коју је упутио Генерални секретаријат из Брисела, Оливије Верхеле и Арналдо Роарели, конкретизовао задатке и реализовао План и Програм семинара.
2. Свечаност отварања CISM стратегијског семинара спроведена је у „Централном Дому Војске Србије“, у присуству највиших војних ауторитета, бројних гостију, 27 учесника семинара из 15 земаља света, и познатих спортских личности Републике Србије. Председник Организационог одбора, државни секретар најавио је поздравним говором представнике скупа и високе госте, од којих су своја обраћања имали потпредседник CISM, пуковник Хамед Калкаба, који је званично отворио конференцију, и петоструки освајач олимпијских медаља у стрељаштву, Јасна Шекарић, која је у свом говору навела да Војска Србије даје велики допринос развоју спорта у Србији, да је спорт уврштен у програм образовања, што је основна компонента војног тренинга у армијама целог света, да чврсто верује у вредности Војске Србије и могућности да се у њу адекватно инкорпорирају елитни спортисти, што је разлог прихватања обавезе да помогне младим талентима (кадетима-спортистима) на Војној академији, како у тренигу тако у спортским вредностима које су је пратиле целог живота а то су: уважавање противника, фер плеј и поштовање правила игре. За допринос развоју CISM и војног спорта председник CISM одликовао је одговарајућим орденима CISM државног секретара др Зорана Јефтића и старијег водника Горана Чегара.

Церемонији отварања је присуствовали су начелник Команде за обуку генерал-мајор Александар Живковић и начелник Војне академије Младен Вуруна.

Након церемоније отварања одржана је конференција за медије. Конференцију је водио мајор Младен Кривокапић, а учествовали су представници медија центра МО, SOS канала и Журнала.

3. Председник CISM, пуковник Калкаба, посетио је Олимпијски комитет Србије 28. септембра 2010. године. Председник ОКС организовао је пријем у оквиру фудбалске утакмице лиге шампиона између Партизана и Андерлехта. Том приликом пуковник Калкаба изразио је *лично задовољство оригиналним пријемом и уверење да су Срби заиста спортски и културолошки богата нација, уз предлог да би као нација морали да прихватимо веће организацијске изазове како би у то уверили цео свет, а он ће, неоспорно, у томе давати сву неопходну подршку.*
4. У оквиру програма семинара уприличен је пријем високих официра код министра одбране Драгана Шутановаца, 29. септембра 2010. године. Посету су реализовали поред председника CISM, пуковника Хамада Калкабе Малбоума, директор семинара – генерал-мајор Јохан Пухер, предавач из САД-а –генерал-мајор Џорџ Смит, делегат Норвешке – генерал Џон Киркнес, шеф Делегације Француске при CISM – генерал Жак Рено, шеф Делегације Ирана при CISM – бригадни-генерал Али Бранчемеш, шеф Делегације Либана при CISM –бригадни-генерал Џорџ Бутрос и предавач из Аустрије – бригадни генерал Волфганг Пеишел. Том приликом председник CISM и директор семинара изразили су захвалност и задовољство организацијом семинара, наглашавајући савремену поставку сале, поштовање протокола, одлично осмишљен програм рада и отвореност за сарадњу и неизмерно уложени напор ангажованих људских ресурса, што је омогућило плодотворан рад учесницима семинара.
5. Гости семинара били су смештени у хотелу “Prestige”, где је одржан и део семинара (рад по групама) 30. септембра 2010. године. Програм CISM стратегијског семинара водио је директор семинара, генерал-мајор Јохан Пухер, а обухватио је реализацију следећих сесија:
 - 1) *Промена као изазов за CISM* (28. септембар 2010. године). У оквиру ове сесије професор Тиери Зинц из Белгије одржао је предавање “Key note address - Accepting and managing changes in international Sports Organizations”. Он је нагласио да је потребно управљати променама (иновацијама) које, неоспорно, значајно утичу на квалитет догађаја и ефекте које он изазива, нарочито на поруке које они шаљу у свет. Идентитет CISM јесу његове вредности (спорт и солидарност, одавање признања војним шампионима, коришћење спорта у корист мира и воља да се организација мења и еволуира путем симпозијума, семинара и сл.) које дају максималан допринос успостављању, стабилизацији и унапређивању мира, сигурности и сарадње међу нацијама.
 - 2) *Позиционирање CISM у развоју спорта у свету* (28. септембар 2010. године).

У овој сесији своје презентације изложили Ђорђе Вишацки – генерални секретар ОКС (“Key note Address - Overall trends and development of sport in the next decade”), капетан Петер Никол – представник CISM спортске комисије, (“Overall trends of sports development in the Americas”), потпуковник Сузана Ткавц – CISM директор за спорт (Sports – Where are We standing?)

Господин Вишацки је изложио презентацију ОКС у којој је говорио о олимпијском програму комисија, урбаним спортовима који су блиски војним спортовима и могу да привуку велики број младих ка олимпизму, а за које постоји интерес да уђу у официјални део такмичења на ОИ и, на крају, указао је на програм каријере олимпијца, са посебним нагласком на период након престанка активног бављења спортом. Цитирајући председника МОК-а, Жака Рога да су “спортисти посветили своје животе спорту, често жртвујући део њиховог образовања и изградње њихових професионалних способности. Уважавајући све то, имамо велику одговорност да им помогнемо. То је елементарно да би их учинили увереним у способност и квалитете које они поседују и могу да их користе у контексту ван спорта” Вишацки је нагласио

потребу за едукацијом олимпијаца и давањем адекватне шансе да се, након завршетка каријере, баве неким адекватним послом.

Капетан Никол дао је осврт на главну идеју водиљу CISM да је спорт био и да ће бити главни посао којим ће се CISM бавити, а идеал мора остати исти (окупљати војне чланове заједно на пољу игре уместо на бојном пољу). Он је нагласио да војни спортови (пентатлони) морају бити заштићени, али да, такође, треба обезбедити одрживост свих спортова, индивидуалних и тимских, сходно финансијској реалности за организацију такмичења, устоличити спортске циклусе за одржавање такмичења, као и усвојити нове спортове, војне и цивилне, сходно оперативном дужностима у војсци, и да се прате тежишно регионални трендови и успостави менаџмент структуре CISM у смислу “паметније, брже и јефтиније”.

Генерал Џон Киркнес из Норвешке говорио је о могућности да се војна лица сусрећу на спортском а не на бојном пољу, те у том смислу унапређују физичку обуку, изграђују пријатељство кроз спорт и доприносе јачој сарадњи и разумевању између професионалних војних лица, почев од каплара до генерала. У том смислу истакао је четири могућности доприноса кроз CISM такмичења високог нивоа и нивоа спорта за све, CISM лидерства (годишња скупштина, борд директора), CISM академија (академија, образовање, симпозијуми, публикације) и CISM солидарност (подршка и помоћ).

Потпуковник Ткавц из Словеније, приказала је резултате истраживања у вези планираног и реализованог CISM стратегијског плана 2002-2010 и пројекцију Плана 2011-2018. Указала је на тренд организације CISM спортских догађаја где ће доминирати светске, зимске и летње, и кадетске игре, догађаји “спорт и мир”, “жене у CISM” и “спорт и наука”. Она је констатовала да је Европа и даље водећа у организацији светских догађаја у CISM и да је стратегијска одлука да се организација тих догађаја пренесе на друге континенте, нарочито на оне који до сада нису били толико активни. Анализа светских војних игара показује да број спортова, као и учесника на догађајима ове врсте, бележи благи пораст. С тим у вези, предложено је да се сви спортови уврсте у летње, односно зимске игре. Извршена је анализа категоризације спортова према одлуци борда директора из 2008. године, која је била дефинисана на следећи начин:

- Категорија А – Војни спортови: Светска војна првенства, сваке године
- Категорија В – Екипни спортови: сваке две године
- Категорија С – Индивидуални спортови
 - Индивидуални спортови 1: сваке године
 - Индивидуални спортови 2: сваке две године
 - Индивидуални спортови 3: посебне дисциплине; рег. првенства

Међутим, собзиром да се у последњих осам година оваква категоризација није показала оправданим, преиспитана је могућност измене категоризације и предложена је следећа опција:

У том смислу нова категоризација предвиђа да се светска војна првенства одржавају сваке године у следећим спортовима: аеронаутички пентатлон, војни пентатлон, наутички пентатлон, модерни пентатлон, бокс, голф, оријентиринг, стрељаштво, триатлон, рвање, падобранство, једрење, бициклизам, скијање (биатлон, нордијски и алпски програм – одвојено од 2012.), пливање и спасавање на води; док ће се сваке друге године одржавати светска војна првенства у следећим спортовима: рукомет (постоји могућност да се због умањеног интересовања за светска првенства искључи из програма CISM), кошарка, фудбал, одбојка, крос, цудо, теквондо, атлетика и маратон (континенталне квалификације пре светског првенства). Наглашено је да су, уназад неколико година, програми “спорт и мир”, “солидарност и техничка

помоћ" и "жене у CISM догађајима" у појачању, те је предложено да се уради дугорочни план активности, попут плана путовања на светске војне игре или пројекти "CISM-FIFA futsal Cup" (који је отпочео прошле године у Београду и наставља се ове године у Хрватској, а све у шестогодишњем циклусу), "OPEN THE GATE" (који је отпочео 2007. године у Бразилу) и "CISM Day Run" (који је започет 2006. године). У том смислу Генерални секретаријат мора да буде благовремено обавештен о идејама и предлозима како би се увели у евиденцију и помогло се у њиховој реализацији.

3) *Позиционирање CISM у будућности војног света* (29. септембар 2010. године)

Бригадни генерал Волганг Пеишел говорио је о општим трендовима који се односе на развој оружаних снага у Европи (буџетирање, будућности конфликта, предвиђањима, мултилатералној сарадњи, развојних трендова и економских интереса).

Пуковник Бранко Бошковић презентовао је начин како да се регион стабилизује помоћу војног спорта, односно спортских војних манифестација. Ову тему обрадио је у сарадњи са проф. др Златком Ахметовићем (декан Факултета за спорт и туризам ТИМС из Новог Сада) и потпуковником Тодоров Драганом. *Закључак овог излагања је да спортски војни догађаји јесу део идентитета CISM који пружају: масовност учешћа и пораст остварених позитивних релација између ПВЛ на подручју спорта и физичке обуке; иницијативност и усмереност ПВЛ у правцу солидарности и отворености за сарадњу; коришћење могућности за плодотворне разговоре са носиоцима руковођења и командовања у оружаним снагама и јавне политичке сцене земље домаћина; унапређивање преговарачке праксе којом се стварају повољне прилике за промоцију и спровођење идеја јачања међусобне сарадње и хармонизовање вредности ПВЛ које непосредно доприносе општем миру и безбедности у региону; боље разумевање и лакшу – једноставнију комуникацију и успостављање поверења; већу видљивост; релаксирање конфликтних ситуација; најлакше повезивање припадника оружаних снага са становништвом; једноставнију комуникацију команди и цивилних власти; најбрже успостављање сарадње на свим нивоима.* *Резултати истраживања,* које је спроведено инструментом Протокол интервјуа са експертима у овој области: пуковником Мишелом ван Мерсом, Генералним секретаром CISM (2005-2008), пуковник у пензији Иван Бонев (Бугарска, бивши потпредседник СКДА и члан Борда директора CISM, државни секретар др Зоран Јефтић, шеф Делегације Србије при CISM (2008-), генерал-мајор у пензији Видосав Ковачевић, шеф Делегације Србије при CISM (2006-2008). господин Предраг Манојловић, саветник председника ОКС, господин Дејан Николић, саветник Атлетског савеза Србије, господин Ацо Ковачевић, секретар спортског савеза Београда и господин Александар Маринковић, директор „Београдског маратона“ и „Трке кроз историју“, указују да би се остварили максимали ефекти доприноса спортских војних манифестација стабилизацији прилика и јачању сарадње и безбедности на балкану потребно је да спортски војни догађаји буду: добро осмишљени и испланрани; квалитетно организовани и реализовани према процедурама CISM и надлежних светских спортских асоцијација; равномерно распоређени по државама; подржани од стране највиших државних тела већине земаља; довољно масовни (одзив већи од 60%) у погледу учесника; интегрисани са цивилним сектором; да поседују континуитет и традицију; да превладава дух толеранције, солидарности и фер плеја; да укључују елитне спортисте и јавне личности као промотере очувања људске врсте кроз бављење спортом, образовања, културе, здравог начина живота и исхране и спровођење активности заштите животне средине; да нефаваоризују лидерство већ да воде уравнотежењу индивидуалних физичких и

умних способности, као и стицању сазнања о различитој култури и образовању кроз међусобну комуникацију између војног персонала, почев од каплара до генерала; да изграђују компактну и стабилну личност која доноси рационалне судове; и да пружају могућност за дружење и успостављање личних односа као предуслов за боље разумевање, јер сукоби произилазе из неразумевања.

4) *Статус кво CISM* (29. септембар 2010. године).

Оливије Верхеле је презентовао истраживање генералног секретаријата CISM у вези статуса цисм у окружењу и акцијама које треба предузимати на глобалном, континенталном и регионалном нивоу. Примењена је методологија упитника (23 питања по различитим темама: CISM као промотер оружаних снага, јачање и слабљење интересовања за конкретне спортове, важност спортских догађаја по врстама, размена научних истраживања између ОС по тематици физичке обуке, развој такмичења за жене, употреба спорта као оруђа поверења и изградње мира, усмеравање спорта у изградњи тимског духа у војсци и ширење релација са другим међународним спортским организацијама). Стратегије које подржавају земље чланице односе се на: Организацију CISM првенстава на свим нивоима; Спорт и мир и изградња поверења; Неодобравање наступа цивила на CISM такмичењима; Усмерење на спортове који развијају војни дух; Спортска наука и едукација; Развој и давање веће важности женама у CISM догађајима; Промовисање ОС кроз специфичне спортове, не само пентатлона. Закључак је да се CISM налази на раскршћу и да се мора одлучити којим путем ће даље кренути.

Генерал Џорџ Смит из Сједињених америчких држава указао је на проблем мерења доприноса спортских војних манифестација (догађаја) стабилизације прилика и јачању мира, сарадње, пријатељства у конкретном региону, континенту и свету. Његов је предлог да се за то користе квантитативни показатељи, односно да се употребљавају једноставни индекси (средње вредности оцењених квалитета попут броја учесника, фреквентности учешћа, присуство елитних спортиста и VIP личности и сл, у распону од 1 до 3 нпр.).

5) *CISM стратегијски циљеви* – рад по групама (30. септембар 2010. године)

Ова сесија реализована је у хотелу “Prestige” у три групе: Тим за стратегију развоја војног спорта; Тим за организационе промене у CISM и Тим за менаџмент структуре CISM.

6) *Извештај и закључци радних група* (30. септембар 2010. године).

Резултати рада по групама довели су до закључка да је неопходно иступити према другим међународним структурама, увести спортску дипломатију у постконфликтне ситуације и на тај начин показати да је CISM моћан и уникатан бренд за стварање, одржавање и јачање мира и безбедности у свету. Процењено је да ће сви међународни трендови доживети експанзију у наредних 10 година и да се CISM за то мора припремити низом акција, нарочито у делу који се односи на управљање кризама, како неко други не би преотео бренд који је CISM стварао већ 62 године.

Директор семинара, генерал-мајор Јохан Пухер закључио је да се на семинару водила интензивна дискусија и да су постојала опречна мишљења у свим сесијама, која су довела до нових идеја. Извршена је процена категоризације спортова и предложене промене у значају и периодизацији организације спортских војних догађаја. Предвиђена је ојачана структура CISM, која ће бити финансијски подржана спонзорима са којима ће се водити конструктивни преговори да би их привукли својом уникатношћу и вредностима спортских војних догађаја, који омогућују да се професионална војна лица сусрећу на спортском а не на бојном пољу (догађаји “спорт и мир”, светске војне и кадетске игре, светска, континентална и регионална војна првенства, симпозијуми, догађаји “жене у CISM” и “спорт и солидарност”).

Заузет је став да се заштите и подрже војни спортови (пентатлони), обезбеди одрживост свих спортова, индивидуалних и тимских, сходно финансијској реалности за организацију такмичења, развију спортски циклуси за одржавање такмичења, као и нове спортове, војне и цивилне, пратимо регионални трендови и успостави менаџмент структуре CISM у смислу “паметније, брже и јефтиније”. Да би оствариварили пројектоване циљеве и визију CISM неопходно је укључити већи број људи, како из земаља чланица тако и ван CISM, јер Генерални секретаријат у Бриселу не може сам да изнесе све изазове и програме. У том смислу потребно је да и шефови делегација са својим тимовима буду интензивно укључени. Генерал Пухер је константовао да уз шефа делегације, који треба да има висок углед и утицај у оружаним снагама и да дужност врши најмање 4 године, мора да буду укључени људи који имају потребно искуство. То је једини начин како би CISM могао ваљано да функционише и да свој бренд, који неоспорно има велики потенцијал, адекватно понуди тржишту у новом миленијуму.

Материјал са свих наведених презентација и предавања архивиран је у Одсеку за војни спорт, на Војној академији, и доступан је заинтересованим јединицама и лицима МО и ВС.

6. У оквиру пратећих програма семинара, домаћин - Делегација Србије при CISM, организовала је, ноћни обилазак града Београда 29. септембра 2010. године и свечану вечеру на броду “Сирона”. Наведене активности реализоване су ванбуџетским средствима.
7. Церемонија затварања семинара реализована је у „Централном Дому Војске Србије“. Завршну реч дао је директор семинара генерал-мајор Јојхан Пујхер, који је уручио плакете захвалности пуковнику Бранку Бошковићу, потпуковнику Драгану Тодорову и старијем воднику Горану Чегару.

Закључак:

Делегација Србије при CISM, уз велику подршку Генералног секретаријата CISM и помоћ свих структура МО и ВС успешно је припремила и реализовала CISM стратегијски семинар у складу са Правилном службе Војске Србије, Директивом за протокол у МО и ВС, Програмом семинара и стандардима CISM.

CISM стратегијски семинар окупио је 26 еминентна експерта у области војног спорта из 15 земаља света.

Организацијом овог догађаја у Београду, наша земља је наставила са веома активним учешћем у раду ове бројне и значајне мултидисциплинарне војне организације. Генерал-мајор Јохан Пухер, члан борда директора CISM, нагласио је у свом обраћању током затварања семинара, да је Србија, оним што је показала током неколико дана одржавања семинара, укључујући и презентован веома квалитетан рад, показала да, осим светских војних првенстава, регионалних иницијатива и Европске конференције, може веома квалитетно да организује и догађаје ове врсте. С тим у вези, он је предложио да се размисли о организацији Годишње скупштине и конгреса CISM или састанка Борда директора CISM, у блиској будућности.

Улога и појачана активност Републике Србије у CISM признати су од председника CISM и свих осталих учесника скупа. Уз рационално трошење финансијских средстава остварени су значајни учинци на спортско-политичком, војно-дипломатском, културном, медијском и економском плану.